

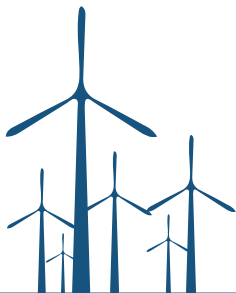

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – aktualizacja 2023

Tomasz Pietrusiak

Zastępca Dyrektora Departamentu Środowiska

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

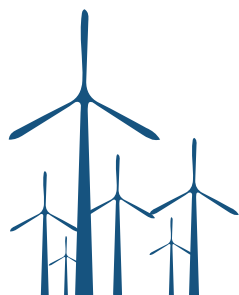

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA 2023

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska **program aktualizowany jest co 3 lata** w przypadku braku osiągnięcia wymaganych norm jakości powietrza

- 20 listopada 2023 r. Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął aktualizację Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, który wszedł w życie 11 grudnia 2023 r.
- Treść zaktualizowanego Programu dostępna jest na stronie: <https://powietrze.malopolska.pl/program-ochrony-powietrza/>
- Generalna strategia z POP z 2020 r. została utrzymana

Główne zadania gmin i powiatów:

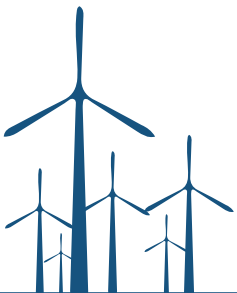

Finansowanie wymiany źródeł ciepła ze środków publicznych

- ✓ Przy finansowaniu instalacji grzewczych na paliwa stałe instytucje publiczne zobowiązane są zapewnić finansowanie wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do 20 mg/m^3 (przy 10% O₂). Stosowanie zbiorników buforowych jest obowiązkowe w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa oraz zalecane w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa. Należy także zapewnić preferencje w postaci wyższego dofinansowania dla OZE.

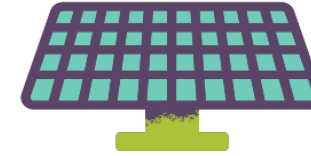
Program Czyste powietrze

- ✓ W ramach Programu Czyste Powietrze nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na instalację kotłów na węgiel

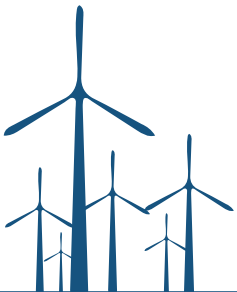
Główne zadania gmin i powiatów:

- ✓ **Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii:**
Samorządy zobowiązane są zapewnić, że co najmniej 50%, a od 1 stycznia 2026 roku 75% energii elektrycznej zużywanej w ciągu roku będzie pochodziło ze źródeł odnawialnych (przez budynki użyteczności publicznej będące własnością samorządu)

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Planowane wsparcie rozwoju OZE ze środków FEM
- ✓ Możliwość realizacji obowiązku poprzez zakup tzw. „zielonej energii”

Główne zadania gmin:

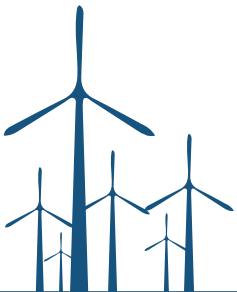
- ✓ **Prowadzenie punktu obsługi Programu Czyste Powietrze.** W oparciu o porozumienie z WFOŚiGW w Krakowie. Rekomenduje się prowadzenie lokalnego punktu obsługi mieszkańca w zakresie ochrony powietrza zgodnie z założeniami programu pn. „Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027”.
- ✓ **Utrzymanie stanowiska Ekodoradcy** (liczba Ekodoradców zależy od liczby mieszkańców gminy)

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Realizacja Projektu LIFE IP MAŁOPOLSKA, w tym szkolenia i wsparcie merytoryczne dla gmin w ramach Centrum Kompetencji,
- ✓ Współfinansowanie stanowiska Ekodoradcy z FEM (wnioski złożyły do tej pory 74 gminy)

Realizacja zadania w 2023:

- ✓ Punkty konsultacyjne Programu Czyste Powietrze w 181 gminach
- ✓ 247 Ekodoradców w ponad 177 gminach

Zadania informacyjne gmin:

- ✓ Na oficjalnej stronie internetowej (w widocznym miejscu) należy zamieścić informacje o jakości powietrza, Ekointerwencji i Programie Czyste Powietrze
- ✓ Prowadzenie akcji informacyjnych z dotarciem **do każdego punktu adresowego** (2 razy w roku do mieszkańców, 1 do roku do przedsiębiorców)
- ✓ Prowadzenie innych akcji informacyjnych-edukacyjnych (co najmniej 1 raz do roku)

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Udostępnienie widżetów do wstawienia na strony internetowe <https://powietrze.malopolska.pl/widzet/>
- ✓ Wzory materiałów informacyjnych do wykorzystania przez gminy dostępne na stronie internetowej <https://powietrze.malopolska.pl>

Wybierz powiat: nowotarski

Wybierz gminę: Nowy Targ (m)

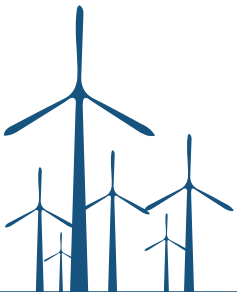
Wybierz stację: średnia dla gminy

Wybierz motyw: Klasyczny

Szerokość: 200px

Skopiuj poniższy kod i wklej do kodu swojej strony:

```
<iframe src="https://widzet.ekomalopolska.pl/aqwidet.php?id=121101&theme=classic" style="width:200px;height:200px;border:0;overflow:hidden;"></iframe>
```


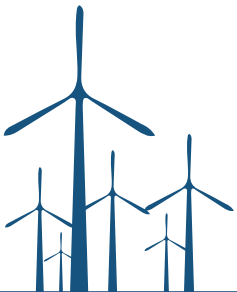
Główne zadania gmin:

Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, budynkach niemieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy:

- ✓ Inwentaryzacja powinna być prowadzona w CEEB w oparciu o Ustawę o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Współpraca z GUNB przy przygotowaniu Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – Administrator Wojewódzki
- ✓ Planowane szkolenia dla osób upoważnionych do wprowadzania danych do CEEB

Główne zadania gmin:

- ✓ **Prowadzenie kontroli**
 - Gminy powinny corocznie opracowywać plan kontroli i prowadzić kontrole w jego oparciu począwszy od 2024 roku
- ✓ **Minimalna liczba kontroli zawartych w planie kontroli musi obejmować:**
 - 60 budynków w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys.,
 - 100 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 10 tys. a 20 tys.,
 - 200 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 20 tys. a 50 tys.,
 - 500 budynków w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.
- ✓ **Kontrole interwencyjne** (reakcje na zgłoszenia naruszeń) powinny być wykonywane w ciągu 24 godzin od zgłoszenia w dni robocze od poniedziałku do piątku. W przypadku zgłoszenia interwencji w dzień wolny od pracy, kontrola powinna być wykonana w pierwszym dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy
- ✓ **Pobieranie i zlecenie badania próbki popiołu** z paleniska powinno nastąpić zgodnie z przyjętym planem kontroli, ale nie mniej niż w przypadku 5% kontroli
- ✓ **Kontrole powinny być połączone z aktualizacją danych w CEEB**

Wsparcie ze strony Województwa:

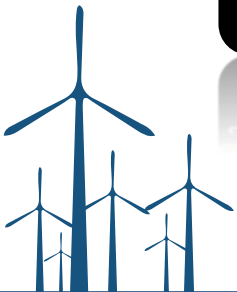
- ✓ Udostępnienie aplikacji Ekointerwencja, szkolenia pracowników i strażników z prowadzenia kontroli (łącznie 1000 przeszkolonych osób w trakcie dwóch edycji szkolenia)
- ✓ Nabór z FEM 2021-2027 – utworzenie i doposażenie straży gminnych i międzygminnych
- ✓ Przygotowanie poradnika ze sposobu kontroli palenisk, w tym filmu instruktażowego
- ✓ Przygotowanie wytycznych do gminnych procedur kontroli, w tym gotowych wzorów dokumentów <https://powietrze.malopolska.pl/program-ochrony-powietrza/wytyczne-kontrole-palenisk/>

Naklejka na kocioł pozaklasowy
Pobierz pdf do wydruku

Naklejka na kocioł 3 i 4 klasy
Pobierz pdf do wydruku

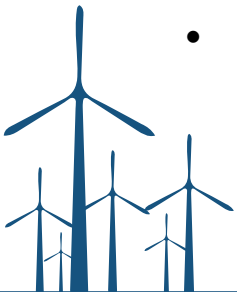
Główne zadania gmin:

Przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu

- Rekomendowane jest uruchomienie programu osłonowego w postaci dopłat do wyższych kosztów ogrzewania.
- Rekomendowana jest realizacja dedykowanych programów wsparcia poprzez dofinansowanie wymiany kotłów i termomodernizacji (np. Program StopSmog, operatorzy w Programie Czyste Powietrze).
- Rekomenduje się, aby gminy zidentyfikowały potrzeby inwestycyjne w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w budynkach, które zamieszkują ww. osoby. Rekomenduje się wykonanie tej analizy potrzeb do końca 2024 roku

Wsparcie ze strony Województwa:

- Opracowanie wytycznych do przeprowadzenia analizy wspólnie z Krajową Agencją Poszanowania Energii
- Operatorzy w Programie Czyste Powietrze – pilotaż w Małopolsce

KRAJOWY PLAN OŚRODOWY Rzeszowska Polska Sfinansowane przez Unia Europejska NextGenerationEU

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze”

- Region 1 obejmuje powiaty: krakowski, miechowski, olkuski, proszowicki, m. Kraków
Operator: NDE Sp. z o.o. (ul. Kazimierza Wielkiego 142/6, 30-082 Kraków)
- Region 2 obejmuje powiaty: bocheński, brzeski, stalowski, tarnowski, wielicki, m. Tarnów
Operator: Stowarzyszenie EkoMonitorzy (al. Pokoju 78, 31-564 Kraków)
- Region 3 obejmuje powiaty: chrzanowski, myślenicki, oświęcimski, suski, wadowicki
Operator: EnergiaKus Sp. z o.o. (Działal. Podole 60, 38-094 Kraków)
- Region 4 obejmuje powiaty: gorlicki, nowosądecki, m. Nowy Sącz
Operator: Stargel Sp. z o.o. (ul. Siatek 77-222, 31-153 Kraków)
- Region 5 obejmuje powiaty: limanowski, nowosolski, tatrzański
Operator: Fundacja Pozytywni CO2 (ul. Słonecznikowa 30/7, 35-604 Rzeszów)

pilotaż w województwie małopolskim

czystepowietrze.gov.pl

Ministerstwo Klimatu i Środowiska NARODOWY FUNDUSZ ODRĘBNOŚCI I ROZWOJU REGIONALNEGO (FOREG) wifagur

Główne zadania gmin:

Wdrożenie uchwał antysmogowych:

- ✓ Gminy zobowiązane są podjąć wszelkie dostępne działania w celu pełnego wdrożenia uchwały antysmogowej w terminach wynikających z tej regulacji oraz powinny zapewnić monitorowanie i wsparcie dla przypadków opóźnień wynikających z trudności prawnych i sytuacji ekonomicznej mieszkańców i zapewnienia osobom najbardziej potrzebującym podejścia indywidualnego

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Finansowanie wymiany kotłów i pieców w ramach RPO na lata 2014-2020
- ✓ Współpraca z NFOŚiGW przy ułatwieniach we wdrażaniu Programu Czyste Powietrze
- ✓ Ukierunkowanie działań Programu ochrony powietrza na pełne wdrożenie uchwały antysmogowej
- ✓ Materiały, kampanie i szkolenia

SPRAWDŹ, co wprowadza uchwałę antysmogową
dla województwa małopolskiego:

2024
Do 30 kwietnia należy wymienić:
kotły pozaklasowe i kotły poniżej 3. klasy
oraz kominki, które nie spełniają wymagań ekoprojektu lub nie posiadają sprawności cieplnej na poziomie co najmniej 80%.

2026
Do 31 grudnia należy wymienić:
kotły 3. i 4. klasy

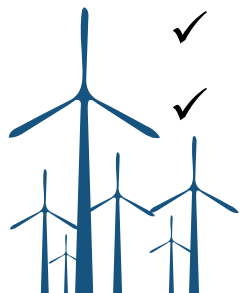
BUDUJESZ DOM LUB WYMIENIASZ STARY PIEC?
Możesz zamontować kocioł grzewczy na węgiel lub drewno spełniający normy ekoprojektu z automatycznym podajnikiem (wyjątkiem są kotły zgazowujące paliwo).
Spalanie węgla niskiej jakości (muty, floty, drobny miat) oraz drewna i biomasy O WILGOTNOŚCI POWYŻEJ 20% JEST ZABRONIONE.

MONTUJESZ NOWY KOMINEK?
Pamiętaj, że musi spełniać wymagania ekoprojektu.

SKORZYSTAJ Z PROGRAMÓW I MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA
Więcej informacji uzyskasz u Ekodoradcy lub w punkcie obsługi Programu Czyste Powietrze w Urzędzie Gminy

- PROGRAM CZYSTE POWIETRZE
- ULGA TERMOMODERNIZACYJNA
- PROGRAM CIEPŁE MIESZKANIE
- PROGRAM MÓJ PRĄD
- PROGRAM MOJE CIEPŁO

www.powietrze.małopolska.pl

Główne zadania gmin:

Planowanie przestrzenne

W ramach działań związanych z planowaniem przestrzennym gminy należy:

- ✓ zidentyfikować i wyznaczyć obszary, które mogą być przeznaczone pod urządzenia wytwarzające energię z OZE o mocy przekraczającej 100 kW. W przypadku, gdy brak jest obszarów spełniających ww. warunki, należy również wykazać ten fakt w studium,
- ✓ dla obszarów miast: przewidzieć zwiększenie powierzchni zieleni w powierzchni ogółem o 3% do 2025 roku, o 6% do 2030 roku i o 10% do 2040 roku (zapis wyniku KPOP),
- ✓ dla obszarów miast: określić warunki optymalnego przewietrzania miasta (zapis wyniku z KPOP).

Wsparcie ze strony Województwa:

- ✓ Powstaje mapa potencjału <https://klimat.ekomalopolska.pl/potencjal-oze/>

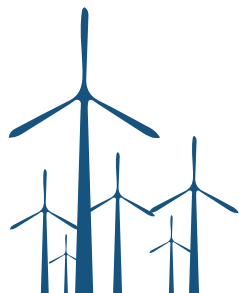

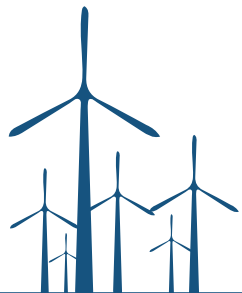
Główne zadania gmin:

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

Ochrona osób szczególnie wrażliwych

- ✓ Rekomendacja jak najszybszego osiągnięcia czystego powietrza w otoczeniu żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, domów spokojnej starości
- ✓ Rekomendacja tworzenia ulic szkolnych – miasta na prawach powiatu
- ✓ Rekomendacja prowadzenie intensywnych nasadzeń zieleni izolującej od zanieczyszczenia powietrza

Główne zadania powiatów:

- ✓ Utrzymanie stanowiska co najmniej 1 Doradcy ds. klimatu i środowiska (Ekodoradcy ds. klimatu)
- ✓ Na oficjalnej stronie internetowej (w widocznym miejscu na stronie głównej) należy zamieścić następujące informacje o jakości powietrza, Ekointerwencji i Programie Czyste Powietrze
- ✓ Prowadzenie akcji edukacyjnych w ramach wydawania pozwoleń na budowę oraz przyjmowania zgłoszeń budynków
- ✓ Kontrole stacji diagnostycznych pojazdów przynajmniej raz do roku
- ✓ Inicjowanie wspólnie z Policją i Inspekcją Transportu Drogowego akcji weryfikacji pojazdów pod kątem emisji spalin (przynajmniej 4 akcje rocznie)

Wybierz powiat:

Wybierz gminę:

Wybierz stację:

Wybierz motyw:

Szerokość: px

Podgląd:

Nowy Targ

Aktualna jakość powietrza

PM10 1 µg/m³

PM2.5 1 µg/m³

BARDZO DOBRA

7.4 °C

średnia dla miasta

Skopiuj poniższy kod i wklej do kodu swojej strony:

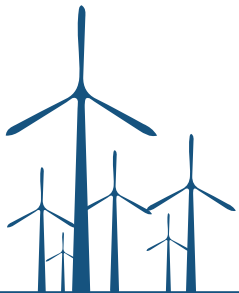
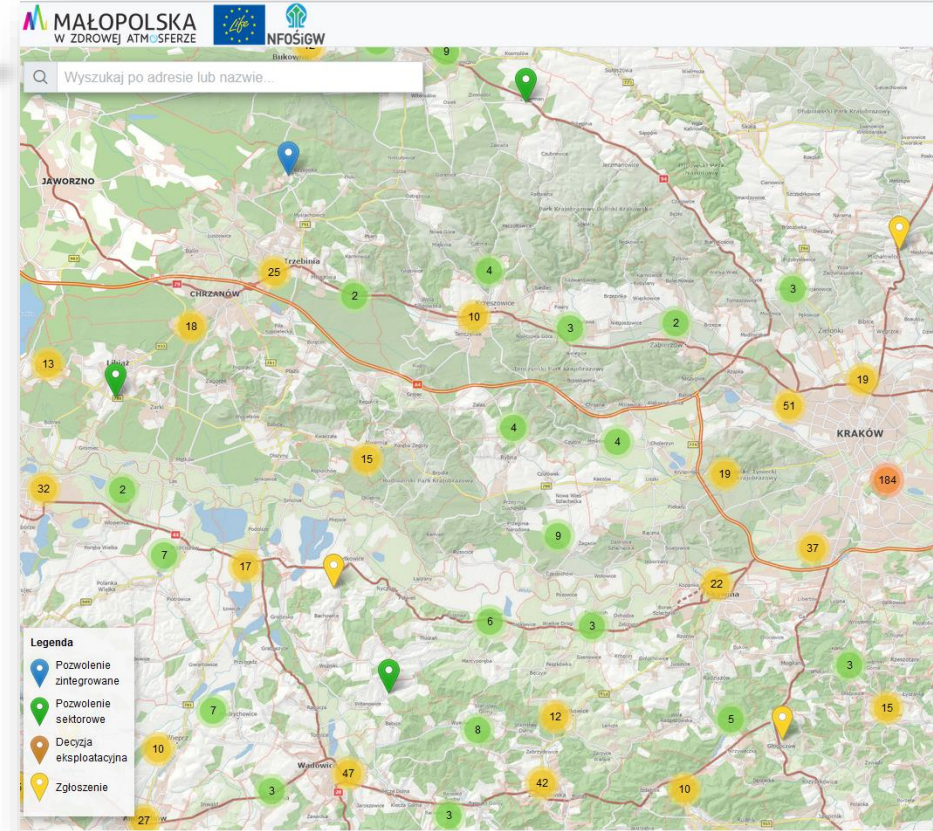
```
<iframe src="https://widget.ekomalopolska.pl/aqwidget.php?id=121101&theme=classic" style="width:200px;height:200px;border:0;overflow:hidden;"></iframe>
```


Główne zadania powiatów:

- ✓ Kontrole interwencyjne podmiotów prowadzących działalność gospodarczą
- ✓ Wprowadzanie danych o emisjach do bazy Urzędu Marszałkowskiego
<https://pozwolenia.ekomalopolska.pl/>
- ✓ Planowanie działań ograniczających emisję pyłu w wydawanych pozwoleniach – 3 stopień zagrożenia

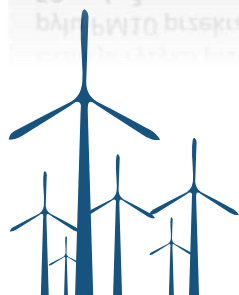

Poziom 0

Ostrzeżenie

dla osób szczególnie wrażliwych

Istnieje ryzyko przekroczenia dobowych stężeń pyłu PM10 przekraczających wartość dopuszczalną $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

PLAN DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

1 stopień

2 stopień

3 stopień

Działania informacyjne i ostrzegawcze skierowane do ogółu społeczeństwa

Prowadzenie prewencyjnych kontroli spalania odpadów

Zakaz stosowania dmuchaw do liści

Zakaz eksploatacji miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (np kominków) na paliwa stałe, jeśli nie stanowią jedyne źródła ogrzewania

Rekomendowane wprowadzenie bezpłatnej komunikacji publicznej oraz ograniczenie wjazdu pojazdów ciężarowych do centrum Krakowa, Tarnowa i Nowego Sącza

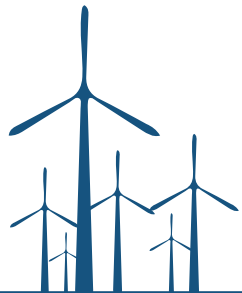
Zakaz prac budowlanych związanych z emisją pyłu

Wdrożenie ograniczeń dla zakładów przemysłowych określonych w pozwoleniach

Ograniczenie eksploatacji urządzeń grzewczych na paliwa stałe, w przypadku możliwości stosowania alternatywnego ogrzewania

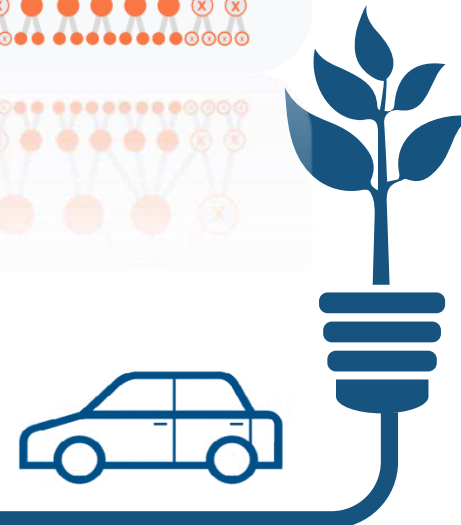
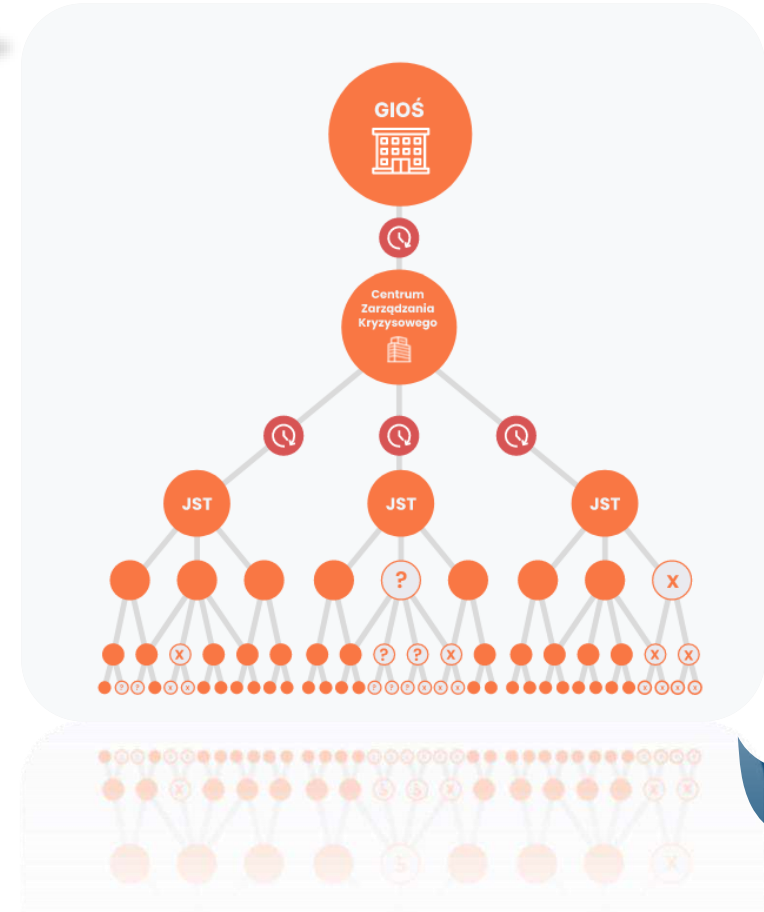

Plan działań krótkoterminowych

System SYSLOP

SYSLOP jest narzędziem wspierającym wszystkie płaszczyzny procesu powiadamiania i wdrażania w życie obowiązków prawnych wynikających z Planów Działań Krótkoterminowych.

- ✓ Informacje o wprowadzonym stopniu przychodzą od razu w systemie (jednocześnie na maila, można również podać numer telefonu – powiadomienie sms)
- ✓ Możliwość raportowania działań i rocznego podsumowania
- ✓ Automatyczna publikacja komunikatu na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.
- ✓ W marcu planowane są dodatkowe szkolenia z systemu SYSLOP

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Środowiska
ul. Królewska 57, 30-081 Kraków

powietrze.malopolska.pl

powietrze@umwm.malopolska.pl

